

Pòrtic

Lluís Riudor i Gorgas

Vocal de la Junta de Govern de la SCdG

A la presentació del número 1 de *Treballs de la SCdG*, Salvador Llobet, mestre de tantes generacions de geògrafs, ens recordava dues coses: la celebració del cinquantenari de la nostra Societat i l'esperit amb el qual naixia aquesta publicació que teniu a les mans, el de donar a conèixer els treballs i comunicacions fets a la pròpia Societat, orientació aquesta que ja havien assenyalada els membres fundadors l'any 1935 i que va ser plenament assumida per la Junta de 1984. Però, més enllà de les declaracions d'intencions, el mateix contingut del primer número de *Treballs de la SCdG* reflectia molt bé el tarannà obert que esdevindrà dominant al llarg dels darrers deu anys i que queda ben palès en els 38 números (més l'extraordinari per la celebració del Congrés regional de la UGI a Barcelona) publicats fins ara: obert a geògrafes i geògrafs de diferents països i obert també a tots els camps i tendències que hi ha en la geografia d'aquest final de segle.

A l'índex d'aquell número 1 podem trobar les lliçons pronunciades entre 1981 i 1984 per especialistes en diferents matèries, entre els quals hi ha professors universitaris de Barcelona, Gènova, Lilla, Madrid i París, i també un arquitecte tècnic així com el batlle d'una important ciutat catalana. Els temes tractats en aquelles conferències eren ben variats i comprenien des de qüestions teòriques (amb un text admirable del «màître à penser» Paul Claval) fins a d'altres més concretes sobre àmbits territorials ben diferents. Cal subratllar també que els textos es van publicar des del començament en la seva llengua original, quelcom que esdevindrà un dels trets distintius d'aquesta revista.

Si calia fer esment d'aquell primer número era per posar de relleu el que seran unes característiques essencials de *Treballs de la SCdG* que li han donat la seva personalitat pròpia. Però caldria assenyalar-ne una altra que sortosament ha esdevingut aquests darrers anys molt rellevant: la publicació d'articles de joves llicenciats i llicenciades en geografia que han trobat en la nostra revista un àmbit que els ha permès fer públics llurs treballs de recerca, en molts casos els primers de llur vida professional. I, un cop més,

podem apreciar com les noves generacions de geògrafs manifesten un ampli interès envers la majoria dels camps de la nostra disciplina, fet que és molt simptomàtic de la situació actual de la geografia.

En aquest número 39 de *Treballs de la SCdG* podem trobar bona part d'aquest esperit obert que acabem de mencionar: textos sobre qüestions ben actuals que fan referència a la població mundial o a la geografia política, d'altres sobre la història de la nostra disciplina i les persones (o els fets) que l'han «construïda», alguns sobre àmbits llunyans, d'altres sobre localitats pròximes. Tot això ens dóna una imatge molt viva d'una disciplina que, sense oblidar la seva tradició i la seva història, és capaç d'enfrontar-se a un món en canvi constant del qual n'és una bona mostra, per exemple, el «trencament» de Txecoslovàquia.

Darrera les institucions hi ha gairebé sempre unes persones que en fan possible llur existència i llur desenvolupament. En el cas de *Treballs de la SCdG* tots tenim en el record molt particularment la figura de Lluís Casassas que, amb el seu entusiasme i la seva tossuderia, va contribuir decisivament a donar continuïtat a una revista que en bona part és filla espiritual seva. D'ell va heretar una visió de la disciplina en la qual tenien cabuda les tendències i els mètodes més diversos, les opinions més oposades i un esperit encuriós que el portava a entrar en contacte amb aquells o aquelles professionals que ens poguessin ensenyar quelcom de nou, tant si venien de la nostra disciplina com d'altres àmbits de la ciència i la cultura. Però potser el millor que Lluís Casassas ens va transmetre va ser la convicció que la nostra tasca dins del camp de la geografia servia per entendre millor el món on vivim i per fer-lo més habitable.

En el proper més de setembre de 1995 es celebrarà a Barcelona el Congrés Internacional de Cartografia de l'Associació Cartogràfica Internacional; amb aquest motiu, tindran lloc dues exposicions: una que mostra els avenços més recents en el camp de les tècniques de representació cartogràfica i una altra sobre els portolans de les col·leccions espanyoles. Els mètodes i les tècniques han canviat força des dels dies en els que es mesurava el meridià Dunkerque-Barcelona, ara fa dos-cents anys (com es recorda en aquest número de *Treballs de la SCdG*), o quan es feien els portolans; però la finalitat última de la geografia continua sent, en paraules de Philippe Pinchemel, «prendre possessió de la Terra». Tant de bo els deu primers anys d'aquesta que, en definitiva, és la principal raó de ser de la Societat Catalana de Geografia.

Fent una ràpida repassada als índexs dels anteriors números de *Treballs de la SCdG* podem adonar-nos que la diversitat temàtica i un cert eclecticisme de plantejaments serien potser algunes de les característiques d'aquesta revista, com a resposta fidel, per altra part, d'aquell esperit obert, suava esmentat, que s'ha intentat donar a les seves pàgines. Però, per ventura aquests dos mots, diversitat i eclecticisme, no són els que millor defineixen aquesta fi de segle?